

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tas-17 ta' April, 2012

Citazzjoni Numru. 214/1999/1

Salvina armla ta' Paolo Azzopardi;
Antoinette armla ta' John Grech u
Wliedha Grace mart Anton Vella,
Felix, Frances mart Frank Azzopardi, u
Mario ilkoll aħwa Grech,
U b'degriet tad-29 ta' April, 2009,
Il-gudizzju gie trasfuż f'isem Grace Vella,
Felix, Frances Azzopardi u Mario
Ilkoll aħwa Grech minflok Antoinette Grech
Li mietet fil-mori tal-kawża.

VS

Henry u Mary Agnes konjuġi Zammit.

Il-Qorti,

Rat iċ-citazzjoni li permezz tagħha l-atturi, wara li
ppremettew illi:

Illi l-attriċi Salvina Azzopardi hija l-proprjetarja tal-fond mingħajr numru bl-isem "Saint Joseph" fi Triq Papa Gwanni Pawlu II, Victoria, Għawdex li tmiss minn nofs inhar ma' proprjeta' tal-konvenuti.

Illi l-atturi Grech huma l-proprjetarji tad-dar bl-isem "Arc-en-ciel" Triq Papa Gwanni Pawlu II, Victoria, Għawdex, li wkoll tikkonfina minn nofs inhar ma' beni ta' Henry Zammit. Illi fil-proprjeta' tal-konvenut hemm diversi sigar mħawwla f'distanza sostanzjalment inqas minn dik stabbilita bil-Liġi.

Illi minkejja diversi talbiet da parti ta' l-atturi, il-konvenuti naqsu li jneħħu l-istess sigar.

Illi stante li l-mertu tal-kawzi ta' l-atturi, għalkemm separati huma strettament konnessi ma' xulxin, u l-provi applikabbli f'waħda japplikaw ukoll għall-oħra t-talbiet tagħhom jistgħu jsiru u jitmexxew flimkien.

Talbu lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Taqta' u tiddeċiedi li fil-proprjeta' tal-konvenuti hemm imħawwla sigar f'distanza inqas minn dik preskritta bl-artiċolu 437 tal-Kodiċi Ċivili.

2. Konsegwentement tordna lill-konvenuti sabiex fi żmien qasir u perentorju li jiġi lilhom preskritt minn din l-Onorabbli Qorti huma jneħħu dawn is-sigar.

3. Tawtorizza lill-atturi sabiex fin-nuqqas da parti tal-konvenuti huma jagħmlu x-xogħol imsemmi u jneħħu dawn is-sigar a spejjeż tal-konvenuti.

Bl-ispejjeż.

Il-konvenuti mħarrka għas-subizzjoni li għaliha minn issa qegħdin jiġu ngunti.

Rat id-Dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-atturi, debitament maħlufa minn Antoinette Grech.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti li eċċepew illi:

1. Illi fl-ewwel lok, iċ-ċitazzjoni odjerna hija nulla in kwantu din hija kawża kollettiva fis-sens illi l-kawża ta' Salvina Azzopardi, u tal-familja Grech ma humiex identiċi, iżda fi kliem l-atturi infushom huma biss konnessi ma' xulxin u l-provi applikabbli f'waħda japplikaw ukoll għall-oħra. Issa f'każ fejn aktar minn kawża waħda jitmexxew flimkien il-liġi tirrikjedi illi kull wieħed mill-atturi għandu jikkonferma d-dikjarazzjoni tal-fatti għal dak illi jirrigwarda l-interessi proprji tiegħu. Fil-każ odjern hija biss Antoinette Grech illi kkonfermat tali dikjarazzjoni;

2. Illi mingħajr preġudizzju għall-premess, anke jekk jirriżulta illi s-siġar de quo huma imbegħda anqas mid-distanza minima rikjesta mil-liġi, l-esponenti isostni illi l-artikolu 437 għandu korrettement jiġi interpretat fis-sens illi dawn is-siġar għandhom jinqalgħu biss jekk jirriżulta illi dawn qegħdin jirrekaw xi ħsarat lill-fondi ta' l-atturi u mhux kapriċċosament;

3. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.

Rat il-kontro-ċitazzjoni tal-konvenuti li permezz tagħha, wara li ppremettew illi:

Illi huma jridu jinqdew biċ-ċitazzjoni preżentata kontra tagħhom sabiex jipprezentaw il-kontro ċitazzjoni tagħhom sia kontra Salvina Azzopardi kif ukoll kontra l-familja Grech;

Illi l-konvenuti huma proprjetri tal-fond bla numru jismu 'Villa Zammit', Triq Papa Gwanni Pawlu II , Victoria konfinanti min-naħa tat-tramuntana mal-fond, ukoll bla numru, jismu 'St. Joseph' fl-istess triq, proprjeta' ta' l-attriċi Azzopardi;

Illi meta l-attriċi Azzopardi bniet il-bini tagħha hija bniet il-pedamenti konfinanti mal-ġnien tal-konvenuti tal-ħajt diviżorju mibni minnha b'tali mod u manjiera illi dawn il-pedamenti jisporġu oltre l-istess ħajt diviżorju għal ġol-

Kopja Informali ta' Sentenza

proprijeta' tal-konvenuti b'tali mod u manjiera illi jużurpaw
proprijeta' minn tal-konvenuti;

Illi l-konvenuti jridu illi din l-użurpazzjoni tiġi eliminata;

Illi l-fond tal-konvenuti fuq imsemmi imiss min-naħa tat-
tramuntana mal-fond tal-familja Grech, l-atturi l-oħra, ukoll
bla numru jismu 'Arc-en-ciel' fl-istess triq;

Illi l-familja Grech, jew aħjar f'dak iż-żmien il-mejjet John
Grech flimkien ma' martu l-attriċi Antoinette Grech kienu
obbligati illi jibnu ħajt diviżorju bejn l-art tagħhom u dik ta'
l-esponenti, liema ħajt kellu jinbena fil-linja medjana bejn
il-fondi rispettivi skond linja medjana bejn il-fondi rispettivi
sond kuntratt ta' akkwist fil-1969, kif ukoll kienu obbligati
illi jibnu il-pedamenti ta' dan il-ħajt b'ċertu ħxuna u saħħa
wkoll fil-linja medjana;

Illi l-familja Grech naqsu illi jibnu il-pedamenti ai termini
tal-kuntratt relattiv, u finalment naqsu wkoll illi jibnu l-
istess ħajt fil-linja medjana bejn il-fondi rispettivi, u dan bi
preġudizzju tad-drittijiet tal-konvenuti;

Illi inoltre l-familja Grech għolliet il-livell tal-ħamrija fil-fond
tagħha b'tali mod illi dan qiegħed jikkaġuna ħsara lill-
istess ħajt diviżorju minħabba kumulu ta' materjal miegħu
u umdita' naxxenti minn tali kumulu;

Illi finalment fuq in-naħa ta' wara tal-fond tagħhom il-
familja Grech għandhom gallarija li qiegħda viċin wisq tal-
ħajt diviżorju u qiegħda sitwata tali mod u manjiera illi
tikkostitwixxi introspezzjoni għal fuq il-fond tal-esponenti.

Illi l-konvenuti jridu illi dan l-istat ta' fatt jiġi raddrizzat u
jinġab ai termini tal-kuntratt relattiv.

Talbu:

lill-attriċi Salvina Azzopardi tgħid għaliex m'għandhiex din
il-Qorti:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tistabilixxi jekk hemm bżonn ad opera ta' periti nominandi, il-linja medjana bejn il-fondi rispettivi tagħkom skond kif tirriżulta mill-kuntratti ta' l-akkwist rispettivi;
2. Tikkundannak sabiex fi żmien qasir u perentorju illi jiġi lilek prefiss, u taħt id-direzzjoni ta' perit nominand, tneħħi l-opri kollha kostruwiti minnek oltre l-linja medjana b'tali mod u manjiera illi dawn jużurpaw parti mill-proprjeta' tal-konvenuti, u tibni l-istess opri fil-pożizzjoni korretta b'tali mod illi jirrispekkjaw il-linja medjana riżultanti mill-kuntratti ta' l-akkwist rispettivi;
3. Fin-nuqqas li inti tagħmel dawn ix-xogħlijiet fiż-żmien stabbilit, tawtorizza lill-konvenuti illi jwettqu dawn ix-xogħlijiet a spejjeż u a riskju tiegħek, dejjem taħt is-superviżjoni ta' perit nominand.

u lill-atturi Grech jgħidu għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Tistabilixxi jekk hemm bżonn ad opera ta' periti nominandi, il-linja medjana bejn il-fondi rispettivi tagħkom skond kif tirriżulta mill-kuntratti ta' l-akkwist rispettivi;
2. Tikkundannakom sabiex fi żmien qasir u perentorju illi jiġi lilkom prefiss, u taħt id-direzzjoni ta' perit nominand, tneħħu l-opri kollha kostruwiti mill-imsemmi John u Antoinette Grech oltre l-linja medjana b'tali mod u manjiera illi dawn jużurpaw parti mill-proprjeta' tal-konvenuti, u tibnu l-istess opri fil-pożizzjoni korretta u b'għoli ta' għaxar filati b'tali mod illi jirrispekkjaw il-linja medjana riżultanti mill-kuntratti ta' l-akkwist rispettivi;
3. Tikkundannakom tagħmlu l-pedamenti ta' taħt dan il-ħajt ta' saħħa u spessura tali illi jkun ai termini tal-kuntratt ta' l-akkwist tagħkom;
4. tikkundannakom sabiex fi żmien qasir u perentorju tneħħu l-ħamrija żejda illi intom poggejtu fil-fond tagħkom b'tali mod illi għollejtu l-livell tal-ħamrija aktar minn dak naturali, u dan fil-parti fejn l-istess ħamrija

Kopja Informali ta' Sentenza

tmiss mal-ħajt illi jaqta' tali introspezzjoni, jew alternattivament billi taqilgħu l-istess gallarija;

5. Fin-nuqqas li inti tagħmel dawn ix-xogħlijiet fiż-żmien stabbilit, tawtorizza lill-konvenuti illi jwettqu dawn ix-xogħlijiet a spejjeż u a riskju tiegħek, u dejjem taħt is-superviżjoni ta' perit nominand.

Bl-ispejjeż kontra tagħkom, u bl-ingunzjoni għas-subizzjoni illi għaliha minn issa intom ingunti.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess konvenuti maħlufa minn Henry Zammit.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ta' l-atturi għal din il-kontrollazzjoni, li permezz tagħha:

L-attriċi Salvina Azzopardi eċċepiet illi:

1. Preliminarjament illi t-talba sabiex tiġi ffissata l-linja medjana hija irrita u nulla peress illi l-linja bejn il-proprjetajiet tal-partijiet tinsab ben definita permezz ta' ħitan diviżorji mibnija snin ilu. Jekk il-konvenuti qed jippretendu li għet użurpata xi parti mill-proprjeta' tagħhom allura messhom ipproċedew b'ċitazzjoni rivendikatorja.

2. Il-konvenuti għandhom qabel xejn jindikaw a bażi ta' liema dispożizzjoni tal-Liġi qegħdin jaġixxu.

3. L-esponenti jicċhdu li b'xi mod għamlu xi xogħol ta' bini bi ksur tal-jeddijiet tal-konvenuti.

4. Il-bini kollu sar fuq il-linja medjana skond ir-regoli tas-sengħa u l-arti u bil-kunsens tas-sidien kollha u tal-preċedessur fit-titolu tal-kontendenti.

u l-atturi Grech eċċepew illi:

1. Preliminarjament illi t-talba sabiex tiġi ffissata l-linja medjana hija rrita u nulla peress illi l-linja bejn il-proprjetajiet tal-partijiet tinsab ben definita permezz ta' ħitan diviżorji mibnija snin ilu u in parti akkomunati mill-

istess konvenuti. Jekk il-konvenuti qed jippretendu li g'iet użurpata xi parti mill-proprjeta' tagħhom allura messhom ipproċedew b'ċitazzjoni rivendikatorja.

2. Il-konvenuti għandhom qabel xejn jindikaw a bażi ta' liema dispożizzjoni tal-Liġi qegħdin jitolbu li dik il-parti fil-pedamenti li tisporgi 'l barra mill-ħajt diviżorju għandha tiġi mneħħija.

3. Illi l-esponenti jiċċdu li b'xi mod għamli xi xogħol ta' bini bi ksur tal-jeddijiet tal-konvenuti. Il-bini kollu sar fuq il-linja medjana skond ir-regoli tas-sengħa u l-arti u bil-kunsens tas-sidien kollha taż-żewġ proprjetajiet u tal-preċedessur fit-titolu tal-kontendenti.

4. Illi l-ħajt diviżorju li jifred il-ġardina ta' l-esponenti minn dik tal-konvenuti jappartjeni interament lill-esponenti għaliex inbena interament minnhom.

5. Illi ma hux minnu li l-esponenti għollew il-livell tal-ħamrija.

6. L-inqas huwa minnu li l-esponenti għandhom xi gallerija f'distanza mill-ħajat diviżorju inqas minn dik stabbilita bil-Liġi.

7. Illi fi kwalunkwe każ il-konvenuti għandhom twieqi u galleriji li ma humiex fid-distanza mill-ħajt diviżorju stabbilita mil-Liġi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-atturi rigward din il-kontro-ċitazzjoni, debitament maħlufa minn Antoinette Grech.

Rat id-digriet tagħha tat-23 ta' Mejju 2000 fejn innominat lill-A.I.C. Gordon Vella b'ħala perit tekniku f'din il-kawża *"limitament sabiex jirredigi pjanta li turi s-siġar u t-twieqi u l-isporġenzi mertu tal-kawża u kontro-ċitazzjoni."*

Rat id-digriet tagħha tat-12 ta' Marzu 2004 li bih irrevokat l-inkarigu ta' l-A.I.C. Vella u rriservat li tissostitwih b'perit tekniku ieħor.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet tagħha tat-18 ta' Mejju 2004 fejn innominat lill-A.I.C. Alan Saliba fl-istess inkarigu tal-perit tekniku preċedenti.

Rat ir-relazzjoni tal-perit tekniku Alan Saliba, pprezentata fl-24 ta' Awwissu 2010 u minnu maħlufa fit-8 ta' Ottubru 2010.

Rat in-nota tal-konvenuti ta' l-24 ta' Jannar 2012 fejn ċedew il-kontro-ċitazzjoni fil-konfront ta' l-attriċi Salvina Azzopardi.

Rat in-nota ta' l-istess attriċi ta' dik id-data wkoll, li permezz tagħha ċediet il-kawża, għal dak li jirrigwarda lilha biss, fil-konfront tal-konvenuti.

Rat ukoll in-noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti l-oħra.

Rat id-digriet tagħha ta' l-24 ta' Jannar 2012 ukoll, fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza.

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inklużi l-verbali tax-xhieda mismugħa u d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawża l-atturi qed jitolbu li l-konvenuti jneħħu sigar li għandhom fil-proprjeta' tagħhom indikata fiċ-ċitazzjoni u li jallegaw li huma f'distanza mill-linja diviżorja, inqas minn dik permessa mill-liġi. Għal din it-talba l-konvenuti eċċepew preliminarjament in-nullita' taċ-ċitazzjoni, billi f'kawża kollettiva, bħal ma kienet dik preżenti qabel ma' l-attriċi Azzopardi ċediet il-kawża tagħha, d-dikjarazzjoni tal-fatti ma ġietx maħlufa minnha wkoll. Imma peress li kif ġia ngħad, Salvina Azzopardi ċediet il-kawża tagħha, din l-eċċezzjoni ma jibqalgħha ebda rilevanza għall-kawża.

Fil-mertu l-konvenuti eċċepew li l-artikolu 437 tal-Kodiċi Ċivili li jirregola din il-materja, għandu jiġi nterpretat fis-sens li s-sigar għandhom jinqalgħu biss f'każ li jkunu qed

jikkaġunaw ħsara fil-proprjeta' tal-ġar u mhux kappriċċjożament.

Qabel ma tiġi ttrattata din it-talba pero', u in vista tan-natura ta' uñud mit-talbiet fil-konto-ċitazzjoni tal-konvenuti, jkun opportun li fl-ewwel lok jiġu ttrattati dawn it-talbiet. Fil-konfront ta' l-atturi Grech il-konvenuti talbu:

1. li tiġi stabilita l-linja medjana bejn il-proprjetajiet rispettivi;
2. li l-konvenuti jiġu ordnati jneħħu l-opri kollha kostruwiti oltre din il-linja, u jtellgħu l-ħajt diviżorju bejn il-proprjetajiet rispettivi b'tali mod li tiġi rispettata din il-linja medjana;
3. jagħmlu pedamenti sodi taħt dan il-ħajt;
4. ineħħu l-ħamrija żejda li għandhom tmiss mal-ħajt diviżorju;
5. jimblokkaw kwalunkwe introspezzjoni li għandhom mill-fond tagħhom għal fuq dak tal-konvenuti; u
6. fin-nuqqas li jagħmlu dan fiż-żmien konċess mill-qorti, jiġu awtorizzati jwettqu l-istess xogħlijiet a spejjeż ta' l-atturi.

Dwar l-ewwel talba tal-konvenuti qamet kontroversja bejn il-kontendenti jekk din hijiex l-*actio finium regundorum* inkella l-*actio rivendicatoria*. Il-fondi rispettivi jmissu ma' xulxin min-naħa tal-lvant u minn naħa tat-tramuntana.¹ Imma, kif anke jirriżulta mill-premessi tagħhom f'din il-kontro-talba, id-dubbru li għandhom il-konvenuti jirrigwarda biss il-ħajt tat-tramuntana. Il-perit tekniku kkonkluda illi l-ħajt diviżorju ta' din in-naħa inbena wkoll korrettement fuq il-linja medjana, u a skans ta' ripetizzjonijiet inutili qed issir referenza sħiħa għall-partijiet relattivi tar-rapport tiegħu, li qed jiġu konfermati.² Hi x'inhil għalhekk in-natura vera ta' din it-talba, ir-riżultat ser jibqa'

¹ Ara pjanta Dok. AG 1 annessa ma' n-Nota responsiva tal-konvenuti .

² Ara paragrafi 31 – 33 tar-relazzjoni peritali .

I-istess għax il-ħajt in kwistjoni nbena preċiżament fuq din il-linja, u konsegwentement l-istess talba saret inutilment.

Huwa minnu illi l-istess perit sab illi l-pedamenti ta' dan il-ħajt joħorġu sitt pulzieri 'l barra mill-bqija tal-ħajt fuq in-naħa tal-konvenuti. Għalkemm dan ma jirriżultax mir-rapport peritali, x'aktarx li l-istess sporgenza fil-pedamenti teżisti wkoll fuq in-naħa ta' l-atturi, u dan ikun sar biex il-ħajt ikollu pedamenti sodi, kif wara kollox kien hemm l-obbligu li jsir fil-kuntratt li bih il-ġenituri ta' l-atturi preżenti kienu akkwistaw l-art li fuqha bnew id-dar tagħhom.³ Madankollu ħaġa li jidher li nesa kulħadd hija li għaladarba l-ħajt in kwistjoni huwa mibni fuq il-linja medjana, dan issa huwa proprjeta' komuni. Konsegwentement, biex jinqalgħu dawn il-pedamenti, irid qabel xejn jinħatt l-istess ħajt u dan illum huwa kompitu taż-żewġ naħat, bħala komproprietarji tiegħu u mhux ta' l-atturi biss, għalkemm originarjament jidher li bnewh il-ġenituri tagħhom. Ma għandhom għalhekk l-ebda dritt il-konvenuti jinsistu li l-ħatt u l-bini mill-ġdid ta' dan il-ħajt isir mill-atturi. Għall-istess raġuni jekk irriżultaw xi ħsarat f'dan il-ħajt, u l-perit tekniku dan ikkonfermah,⁴ it-tiswijiet relattivi jridu jsiru mill-kontendenti kollha, a spejjeż taż-żewġ naħat, u mhux biss mill-atturi.⁵ Kemm-il darba mbagħad l-atturi ma jkunux iridu jikkontribwixxu għal dawn l-ispejjeż, ikollhom jirrinunzjaw għall-komunjoni ta' l-istess ħajt.⁶ Talbiet f'dan is-sens pero' baqgħu ma sarux, u għalhekk lanqas ma tista' tilqa' it-talbiet preżenti dwar xogħlijiet fuq dan il-ħajt diviżorju.

Fir-rigward tal-ħamrija f'livell iżjed għoli mill-ħamrija fil-ġnien tal-konvenuti, it-talba hija biex titneħħa l-ħamrija żejda li allegatament l-atturi poġġew fil-ġnien tagħhom meta kien qed jinbena. Il-perit tekniku kkonferma li l-atturi għandhom il-ħamrija fil-ġnien tagħhom f'livell iżjed għoli minn dak tal-konvenuti, *"b'mod illi din il-ħamrija qed tkompli tikkorrodi l-istess ħajt oltre milli teżercita rass*

³ Ara klawnsola 10 tal-kuntratt tas-16 ta' April 1969; Dok. GV 2 a fol 76 tal-process .

⁴ Ara paragrafu 47 tar-rapport peritali a fol. 109 tal-process .

⁵ Art. 420 tal-Kap. 16 .

⁶ Art. 422 Kap. 16 .

fuqu.” Is-subinċiżi © u (d) ta’ l-artikolu 419 tal-Kodiċi Ċivili, dan ma jippermettuhx, u għalhekk il-konvenuti huma korretti f’din it-talba tagħhom li għandha tiġi milqugħa. Għaldaqstant l-atturi jridu jnaqqsu l-livell tal-ħamrija fil-ġnien tagħhom biex iġibuha fl-istess għoli tal-ġnien tal-konvenuti.

Irriżulta mir-rapport tekniku li l-atturi tassew għandhom sporgenzi fid-dar tagħhom f’distanza inqas minn dik permessa mil-liġi fl-artikolu 443 tal-Kodiċi Ċivili. Iż-żewġ gallariji li hemm fuq in-naħa ta’ wara tal-fond ta’ l-atturi jinsabu f’distanza ta’ sittin (60) ċentimetru mill-ħajt diviżorju,⁷ meta l-minimu permess mil-liġi huwa ta’ sitta u sebgħin (76) ċentimetru mill-ħajt diviżorju, b’tali mod li hemm introspezzjoni għall-ġnien tal-konvenuti. Il-konvenuti qed jitolbu li dawn il-gallariji jinqalgħu jew li jinbena ħajt li jelimina din l-introspezzjoni. Il-perit tekniku jaqbel mat-tieni alternattiva u jipproponi li jinbena “*ħajt għal tul ta’ mill-inqas tlett (3) metri b’għoli ta’ wieħed punt tmienja metri (1.8m) il fuq mill-art ta’ l-għola gallarija.*” Il-Qorti tikkondividi din il-proposta għar-raġunijiet indikati mill-perit Saliba fir-rapport tiegħu.

Niġu issa għalhekk għat-talbiet attriċi. L-atturi qed jinsistu li l-konvenuti jaqilgħu s-siġar kollha li għandhom fil-ġnien tagħhom li jinsabu f’distanza mill-linja medjana inqas minn dik permessa mil-liġi. Il-perit tekniku, wara li jagħmel referenza għall-artikolu 437 tal-Kodiċi Ċivili li jirregola din il-materja, sab li jeżistu seba’ siġar minn dawn fil-proprjeta’ tal-konvenuti jmissu mal-ħajt diviżorju fuq in-naħa ta’ wara u tnejn oħra jmissu mal-ħajt tal-lvant.⁸ Waħda minn dawn is-siġar fuq in-naħa tal-ġenb hija tal-palm, u kif korrettement jgħid il-perit tekniku, peress li din tinsab wara ħajt li huwa għola minnha, a tenur tas-subinċiż (5) ta’ dan l-artikolu, din tista’ tinżamm fejn hi basta ma titħalliex teċċedi l-għoli ta’ dan il-ħajt. Il-konvenuti jikkontendu li dawn is-siġar m’għandhomx jinqalgħu sakemm mhux jikkawżaw ħsara fil-fond ta’ l-

⁷ Paragrafu 55 tar-rapport peritali a fol. 113 tal-process u ritratt Dok. CG 3 a fol. 132 .

⁸ Ara paragrafu 39 tar-rapport tiegħu a fol. 107 tal-process u ritratt numru 21 a fol. 128 .

atturi. Il-liġi pero' ma ssemmi ebda kondizzjoni b'hal din, u tagħti biss fakolta' lill-Qorti li tordna li, fl-għażla tiegħu sid l-istess siġar jista' jagħzel li jaqlagħhom jew li jagħmel xogħlijiet a spejjeż tiegħu biex ma ssirx ħsara fil-fond tal-ġar.⁹ Imma l-Qorti taqbel mal-perit tekniku li, fiċ-ċikostanzi tal-każ, għandu japplika is-subinċiż (3) ta' dan l-artikolu, u jiġi ordnat li dawn is-siġar jinqalgħu, tenut kont id-distanza ferm ravviċinata għall-ħajt diviżorju li jinsabu fiha u li ma jippemettix wisq xogħlijiet rimedjali, l-gholi ta' dawn is-siġar li jaqbez sew dak tal-ħajt diviżorju, u l-ħsara li jistgħu jikkawżaw. Infatti ġia tfaċċaw diversi konsenturi f'dan il-ħajt,¹⁰ u ma jistax jiġi eskluż li l-għeruw ta' dawn is-siġar qed jgħollu l-pedamenti tiegħu.

Għal dawn il-motivi tiddeċidi:

A. dwar iċ-ċitazzjoni ta' l-atturi billi, filwaqt illi tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-talbiet sa fejn jikkonċernaw lill-attribi Salvina Azzopardi, u dan in vista taċ-ċessjoni da parti tagħha tal-kawża, tiċċad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti, u tilqa' t-talbiet ta' l-atturi aħwa Grech u:

(i) taqta' u tiddeċidi li fil-proprjeta' tal-konvenuti hemm tmien siġar imħawla f'distanza inqas minn dik preskritta bl-artikolu 437 tal-Kodiċi Ċivili;

(ii) konsegwentement tordna lill-konvenuti sabiex fi żmien tlett xhur ineħħu dawn is-siġar, kif identifikati fir-rapport tal-perit tekniku; u

(iii) tawtorizza lill-atturi sabiex, fin-nuqqas da parti tal-konvenuti, jagħmlu huma x-xogħlijiet meħtieġa biex jitneħħew dawn is-siġar a spejjeż ta' l-istess konvenuti.

Bl-ispejjeż ta' din iċ-ċitazzjoni jkunu a karigu tal-konvenuti, ħlief għal dawk li jirrigwardaw l-attribi Salvina Azzopardi, li

⁹ Art. 437(4) Kap. 16 .

¹⁰ Ara ritratt B a fol. 143 .

Kopja Informali ta' Sentenza

in vista taċ-ċessjoni tal-kawża tagħha, għandhom jiġu ssoportati minnha stess.

B. dwar il-kontro-ċitazzjoni tal-konvenuti billi, filwaqt illi tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-talbiet tal-konvenuti li huma indirizzati lill-attriċi Salvina Azzopardi, in vista taċ-ċessjoni ta' din il-kontro-ċitazzjoni fil-konfront tagħha :

- (i) tiċhad ir-raba' talba billi saret inutilment;
- (ii) tiċhad ukoll il-ħames u s-sitt talba bħala improponibbli;
- (iii) tilqa' s-seba' talba u tordna lill-atturi sabiex, fi żmien tliet xhur, u a spejjeż tagħhom, ibaxxu l-livell tal-ħamrija fil-ġnien tagħhom sa l-għoli tal-ġnien tal-konvenuti;
- (iv) tilqa' wkoll it-tmien talba u tordna li żmien sitt xhur (tenut kont il-permessi meħtieġa mill-awtoritajiet konċernati) l-atturi jtellgħu a spejjeż tagħhom il-ħajt diviżorju tan-naħa tal-lvant sa l-għoli u fil-wisgħa ndikati mill-perit tekniku fir-rapport tiegħu;
- (v) tilqa' wkoll id-disa' talba u fin-nuqqas li jsiru dawn ix-xogħlijiet fiż-żmien konċess, tawtorizza lill-konvenuti sabiex jagħmlu huma l-istess xogħlijiet a spejjeż ta' l-atturi u taħt is-superviżjoni ta' l-A.I.C. Alan Saliba li qed jerga' jiġi nominat għal dan il-fini.

Bl-ispejjeż ta' din il-kontro-ċitazzjoni, fiċ-ċirkostanzi, jitħallsu kwantu għal tlieta minn ħames (3/5) partijiet mill-konvenuti stess u l-bqija mill-atturi Grech, ħlief għal dawk li jirrigwardaw it-talbiet fil-konfront ta' l-attriċi Salvina Azzopardi, li in vista taċ-ċessjoni tat-talbiet fil-konfront tagħha, għandhom jiġu ssoportati mill-konvenuti.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----